

*Analys av
allsvenska klubbarnas
ekonomi 2013*

**Svenska Fotbollförbundet
Kjell Sahlström**

Innehåll

	Sida
Sammanfattning	3
Inledning	5
Klubbarnas resultat	5
Klubbarnas intäkter	8
Klubbarnas kostnader	12
Klubbarnas spelartransfers och spelarvärden i balansräkningen	16
Klubbarnas egna kapital och soliditet	18
Elitlicensens regler i korthet	19
Klubbarnas egna kapital och redovisade resultat	20
Klubbarnas konsolideringsgrad	21
Klubbarnas balanslikviditet och likvida medel	22
Samband mellan klubbarnas kostnader och tabellposition 2013	23
Bolagiseringstrender	24
Översiktlig internationell jämförelse avseende år 2012	25

Analys av de allsvenska klubbarnas ekonomi 2013

Sammanfattning

• Totala intäkter samtliga klubbar	1.257,7 mkr (2012: 1.272,1 mkr)
• Resultat sammantaget allsvenska klubbarna	- 70,5 mkr (2012: -24,6 mkr)
• Varav spelaromsättningsnetto	+ 10,0 mkr (2012: +14,1 mkr)
• Eget kapital	+ 279,4 mkr (2012: +321,7 mkr)
• Negativt eget kapital i Syrianska FC -0,9 mkr.	Övriga klubbar redovisade positivt eget kapital
• Balansomslutning	2.045 mkr (2012: 1.932 mkr)
• Balanslikviditet	+1,1 (2012: 1,2)
• Personalkostnadernas andel av intäkter	52 % (2012: 51 %)

Resultatet för de allsvenska klubbarna år 2013 uppgick till – 70,5 mkr inklusive spelaromsättning, finansiella poster, extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatt (2012: -24,6 mkr). Tre klubbar redovisade överskott och tretton klubbar redovisade underskott år 2013. Mjällby AIF redovisade det största överskottet år 2013 med + 0,7 mkr. Genom detta uppfyllde klubben elitlicenskravet att återställa det egna kapitalet till minst noll. År 2013 var således ett ekonomiskt svagt år i många klubbar. Sämst var det för Djurgården som ökade sitt underskott med 20,1 mkr från -5,3 mkr till -25,4 mkr.

Kostnaderna för avskrivningar anläggningstillgångar (exklusive spelarrättigheter) och räntor ökade år 2013 med 33,3 mkr till 97,8 mkr från 64,5 mkr år 2012. Denna kostnadsökning är hänförlig till de nya arenorna i de fall de ägs av klubbarna eller via dess dotterföretag. Arenorna innebär en ökad läktarkomfort som, i alla fall på lång sikt, bör skapa förutsättningar för ökade pulikintäkter.

Spelaromsättningsnettot (inklusive inhyrning och uthyrning) uppgick år 2013 till + 10,0 mkr (2012: + 14,1 mkr).

Klubbarnas beroende av spelarförsäljningar har således minskat, vilket såväl minskar den ekonomiska risknivån och förbättrar förutsättningar att behålla spelare något längre.

Den miljardvall i omsättning som de allsvenska klubbarna passerade år 2007 har klubbarna även år 2013 överskridit.

De totala intäkterna inklusive finansiella och extraordinära poster uppgick för de allsvenska klubbarna uppgick till 1.257,7 mkr, vilket är något lägre än år 2012. Den ambition som av de allsvenska klubbarna uttalades år 2012 att fördubbla intäkterna på fem år förefaller bli svår att nå.

Den genomsnittliga totala intäkten per klubb uppgick till 78,6 mkr (2012: 79,5 mkr).

Spridningen i omsättning mellan klubbarna är dock stor, från Syrianska FC:s 19,3 mkr till Malmö FF:s 173,0 mkr. Den skiktning som under tidigare år har noterats förefaller att bestå såtillvida att fem klubbar (inklusive BK Häcken och dess Gothia Cup) redovisade intäkter över 100 mkr, och fem klubbar redovisade totala intäkter under 50 mkr.

De totala kostnaderna för klubbarna ökade med 2,2 %, eller 31,5 mkr jämfört med föregående år, och uppgick år 2013 till 1.328,2 mkr. Den genomsnittliga kostnaden per klubb uppgick till 83,0 mkr (2012: 81,4 mkr).

De samlade personalkostnadernas andel av de totala intäkterna, exklusive intäkter från spelarförsäljningar är för alla klubbar under 70 %, vilket är den nivå som UEFA inför

framtiden talar om som en nivå varje klubb borde ha som mål att inte överskrida för att inte riskexponeringen ska bli för stor.

Den genomsnittliga spelarlönen uppgick till 62.109 kr/månad vid 12 månaders anställning och antaget 24 spelare i snitt per allsvensk spelartrupp (2012: 63.758 kr)

Finansiellt uppgick det samlade egna kapitalet för klubbarna i Allsvenskan år 2013 till + 279,4 mkr (2012: + 321,7 mkr). De allsvenska klubbarnas soliditet uppgick den 31 december 2013 till 14 % (2012: 17 %). Förutom det samlade negativa resultatet är investeringar i nya lånefinansierade arenor en förklaring till försämringen. Utifrån ett internationellt perspektiv bör soliditeten inte försämrats ytterligare.

Malmö FF är fortfarande Sveriges rikaste fotbollsklubb, och hade ett eget kapital den 31 december 2013 som uppgick till + 86,4 mkr. Kalmar FF:s egna kapital uppgick till + 57,0 mkr och BK Häckens egna kapital till + 56,8 mkr.

Syrianska FC redovisade negativt eget kapital, -0,9 mkr. Samtliga övriga allsvenska klubbar redovisade positivt eget kapital.

Syrianska FC fick sin handlingsplan för att till den 31 december 2013 återställa det egna kapitalet till minst noll godkänd i Licensnämnden, vilket innebär att elitlicenskravet angående det egna kapitalet därmed uppfyllts för alla klubbar i allsvenskan.

Utifrån en översiktlig internationell jämförelse, baserad på uppgifter från UEFA avseende år 2012, kan konstateras att den 24:a plats som de svenska klubbarna hade på UEFA-rankingen år 2012/2013 är ungefär vad man kan förvänta sig vid de genomsnittliga intäkter de har, och att de svenska klubbarna sannolikt generellt måste minst fördubbla sina intäkter för att nå en UEFA-ranking kring plats 15. Som även framförts i tidigare års rapporter bör det närmare studeras hur klubbar med högre intäkter i andra länder och med jämförbara förutsättningar arbetar för att nå sina intäktsnivåer.

Inslagen av bolagiseringar förekommer såväl i form bolagiseringar av hela elitverksamheter (Idrotts AB), som bolagisering av delar av verksamheter i syfte att både stärka balansräkningar och renodla verksamheterna, men även att hitta samverkansformer mellan den ideella föreningen och bolag så att olika intressen kan tillvaratas optimalt, och risker hanteras på ett väl avvägt sätt. I Allsvenskan år 2013 deltog endast två s.k. Idrotts AB; AIK Fotboll AB och Djurgårdens Elitfotboll AB.

Avslutningsvis bör man alltid hålla i minnet särarten att man i verksamheten har att arbeta parallellt med såväl verksamhetsmål i form av sportliga elitmål och sociala idrottsliga breddmål, som ekonomiska mål. På lång sikt är dock uppfyllandena av alla målen varandras förutsättningar. Det torde dock vara svårare att driva en elitklubb än ett normalt företag, där målet ju är ekonomiskt och medlet för att uppnå det är verksamheten.

Svenska Fotbollförbundet

Kjell Sahlström

Inledning

Svenska Fotbollförbundet har kartlagt det ekonomiska utfallet i de allsvenska klubbarnas för år 2013. Kartläggningen bygger på uppgifter inrapporterade av de allsvenska klubbarna samt deras årsredovisningar, som är upprättade enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens Allmänna Råd, eller IFRS. I båda fallen följer årsredovisningarna också Svenska Fotbollförbundets Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier och Svenska Fotbollförbundets Regelmente för UEFA Klubblicens. Samtliga årsredovisningar är reviderade av auktoriserade eller godkända revisorer.

Observera att Allsvenskan åren 2008 - 2013 innehöll 16 klubbar. Tidigare år i denna rapport innehöll Allsvenskan 14 klubbar, vilket måste hållas i minne vid alla jämförelser mellan åren. Ökningen antal klubbar var således 14,3 % år 2008.

Obs! Samtliga belopp i tabeller nedan i mkr om inte annat anges.

De allsvenska klubbarnas resultat

De Allsvenska klubbarna redovisade år 2013 sammantaget ett underskott uppgående till – 70,5 mkr (2012: - 24,6 mkr). I detta resultat ingår ett överskott från spelaromsättning (spelarförsäljningar och spelaruthyrning minus såväl direkt kostnadsförda spelarförvärv som avskrivningar balanserade spelarförvärv samt spelarinhyrning) på 10,0 mkr (2012: + 14,1 mkr).

Det ekonomiska resultatet exklusive spelaromsättning försämrades under år 2013 med -41,7 mkr. Resultatet exklusive spelaromsättning redovisade år 2013 ett underskott – 80,5 mkr (2012: -38,8 mkr).

Noteras kan att ägandet av nya arenor i Kalmar, Växjö och i Malmö (där arenan p.g.a. Malmö FF:s ökade ägande från och med år 2012 ingår i koncernredovisningen) samt ombyggnaden av arenan i Norrköping bl.a. återspeglas i det för de allsvenska klubbarna samlade finansnettot år 2012 och 2013.

Resultatets beståndsdelar 2013, mkr

	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Driftsresultat	-42,0	- 21,5	- 82,0
Spelaromsättning	+10,0	+ 14,1	+ 95,4
Finansnetto	-39,8	- 24,4	- 3,5
Resultat före extraord & bokslutsdispositioner	-71,8	- 31,8	+ 9,9
Extraord poster, bokslutsdisp. & övrigt	+1,3	+ 7,2	- 4,1
Redovisat resultat	-70,5	- 24,6	+ 5,8

Tabell 1

Av de 16 Allsvenska klubbarna redovisade tre klubbar överskott och tretton klubbar underskott 2013. Föregående år redovisade fem klubbar överskott och elva klubbar underskott, och året dessförinnan nio klubbar överskott och sju klubbar underskott.

Såväl resultat som driftsresultat varierar kraftigt mellan klubbarna. Av tabell 2 framgår respektive resultat per klubb. I driftresultatet är spelaromsättningsnetto, räntenetto och dispositioner exkluderade. I spelaromsättningsnetto ingår i resultaträkningen redovisade spelarförsäljningar och spelarköp, avskrivningar avseende balanserade utgifter för spelarförvärv samt spelaruthyrning och spelarinhyrning, se vidare nedan.

Resultat per allsvensk klubb 2013, mkr

		Redovisat resultat	Drift- resultat	Spelarom- sättning	Finans- Netto	E o poster samt bokslidisp &skatt
Mjällby AIF	1)	+0,7	+1,8	-0,9	-0,2	
Östers IF	2)	+0,3	+5,8	+1,0	-6,5	
IF Brommapojkarna	3)	+0,2	+0,1	+0,1		
Halmstads BK	4)	-0,3	-3,1	+2,6	-0,2	+0,4
Gefle IF FF	5)	-0,4	-0,2	-0,2		
Syrianska FC	6)	-1,0	-0,3	-0,4	-0,3	
BK Häcken	7)	-1,2	-1,4	-1,7	+1,1	+0,8
Åtvidabergs FF	8)	-1,9	-7,4	+5,5		
IFK Norrköping FK	9)	-2,4	+5,6	-0,3	-8,5	+0,8
Malmö FF	10)	-2,5	+13,7	+1,0	-14,1	-3,1
IFK Göteborg	11)	-3,3	-18,1	+15,9	-1,0	-0,1
Kalmar FF	12)	-5,9	-7,8	+7,3	-7,8	+2,4
Helsingborgs IF	13)	-6,7	-1,5	-5,2		
AIK	14)	-7,9	-5,3	-2,8		+0,2
IF Elfsborg	15)	-12,8	+1,4	-12,1	-2,0	-0,1
Djurgården	16)	-25,4	-25,3	+0,2	-0,3	
* Allsvenskan totalt		-70,5	-42,0	+10,0	-39,8	+1,3

Tabell 2

De redovisade resultaten avser klubbarnas totala resultat, inklusive i förekommande fall övriga sektioner, och vid fotbollsverksamhet i ägda bolag koncernens resultat. Detta innebär att resultaten avser följande:

- 1) Mjällby AIF i sin helhet (ensektionsförening)
- 2) Östers IF i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 3) IF Brommapojkarna i sin helhet (ensektionsförening)
- 4) Halmstads BK i sin helhet (ensektionsförening)
- 5) Gefle IF FF i sin helhet (ensektionsförening)
- 6) Syrianska FC FF i sin helhet (ensektionsförening)
- 7) BK Häcken i sin helhet (ensektionsförening)
- 8) Åtvidabergs FF i sin helhet (ensektionsförening)
- 9) IFK Norrköping FK i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 10) Malmö FF i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 11) IFK Göteborg i sin helhet med koncernredovisning (flersektionsförening)
- 12) Kalmar FF i sin helhet koncernredovisning (ensektionsförening)
- 13) Helsingborgs IF i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 14) AIK Fotboll AB i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 15) IF Elfsborg i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 16) Djurgårdens Elitfotboll AB i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)

Det största överskottet 2013 redovisade Mjällby AIF med +0,7 mkr. Klubben arbetade under år 2013 efter en handlingsplan för att uppnå elitlicenskravet minst noll i eget kapital den sista december 2013.

Djurgården redovisade det största underskottet med -25,4 mkr, där underskottet i sin helhet är hänförligt till driftsresultatet, och åter är i nivå med underskotten åren 2010; -32,8 mkr och 2011; -22,9 mkr.

Näst störst underskott redovisar IF Elfsborg med -12,8 mkr, där underskottet härrör sig från spelaromsättning och kan vara en medveten satsning man ansett sig kunna göra med det egna kapital man har i klubben.

Under år 2013 kan positiva driftsresultat noteras för fem klubbar.

Malmö FF redovisade det bästa driftsresultatet med +13,7 mkr. Dock bör noteras att finansnettot hänförligt till arenaägandet är -14,1 mkr och att arenahyran elimineras i koncernredovisningen och därför inte syns i driftsresultatet.

De övriga fyra klubbarna är Östers IF; + 5,8 mkr (exklusive finansnetto från arena - 6,5 mkr), IFK Norrköping FK; +5,6 mkr (exklusive finansnetto från arena -8,5 mkr), Mjällby AIF; +1,8 mkr samt IF Elfsborg; +1,4 mkr (exklusive finansnetto från arena - 2,0 mkr).

Samtliga övriga klubbar redovisade driftsunderskott år 2013.

I BK Häckens driftsresultat ingår Gothia Cup med + 10,0 mkr.

Djurgården redovisade det största driftsunderskottet med -25,3 mkr, närmast följt av IFK Göteborg med -18,1 mkr, Kalmar FF med -7,8 mkr och Åtvidabergs FF med -7,4 mkr.

Posten extraordinärt, bokslutsdisposition och skatt avseende Malmö FF består av inkomstskatt inom koncernen -3,1 mkr. För Kalmar FF består denna post av upplösning +2,4 mkr av tidigare gjord avsättning för att under en tioårsperiod fasa in klubbens ekonomi till den högre kostnadsnivå som den nya arenan innebär. För IFK Norrköping FK består posten av minoritetens andel av årets resultat 0,3 mkr och latent skattefordran 0,5 mkr samt för BK Häcken består posten av förändring överavskrivning motsvarande kvarstående restvärde efter årets planliga avskrivningar 0,8 mkr.

Det bör noteras att det finns intäkter och kostnader i AIK Fotboll AB:s moderföretag AIK FF vilka innebär ett resultat uppgående till -1 mkr som inte ingår i AIK:s redovisade resultat.

Det bör också noteras att det på motsvarande sätt även finns intäkter och kostnader i Djurgårdens Elitfotboll AB:s moderföretag Djurgårdens IF FF vilka innebär ett resultat uppgående till -2,6 mkr som inte ingår i Djurgårdens redovisade resultat.

Se vidare nedan avsnitt om Eget kapital, soliditet och likviditet i klubbarna på sidan 18 och följande.

De allsvenska klubbarnas intäkter

De allsvenska klubbarnas intäkter (exklusive ränte- och andra kapitalintäkter samt extraordinära intäkter) var även år 2013 över den miljardvall som passerades år 2007, och därefter uppnåts varje år. År 2013 uppgick intäkterna till 1.244 mkr (2012: 1.256 mkr), vilket var en minskning med 12 mkr, eller 0,1 % jämfört med år 2012.

Detta innebär att de allsvenska klubbarnas sammantagna omsättning för tredje året i rad överskred 1 miljard kronor exklusive spelarförsäljningar

Den dubbling av de allsvenska klubbarnas intäkter, som av klubbarna år 2012 uttalades vara en nödvändighet att under en femårsperiod uppnå för att stärkas i den internationella konkurrensen, förefaller bli allt svårare att uppnå.

Allsvenska föreningarnas totala intäkter åren 2004 – 2013, mkr

	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>
Drift	595	611	785	803	8085	997	927	1.056	1.154	1.170
Spelarförsäljning	64	135	141	208	189	190	106	192	102	74
* Totalt	659	746	926	1.011	1.074	1.187	1.033	1.248	1.256	1.244
* Genomsnitt/förening	47,1	53,2	66,1	72,2	67,1	74,2	64,6	78,0	78,5	77,8
* Drift i % av totalt	90 %	82 %	85 %	79 %	82 %	84 %	90 %	85 %	92 %	94 %
* Tillväxttakt totalt %	-7 %	13 %	24 %	9 %	6 %	11 %	-13 %	21 %	0,6 %	-1,0 %
* Tillväxttakt just för samma antal klubbar	-7 %	13 %	24 %	9 %	-7 %	11 %	-13 %	21 %	0,6 %	-1,0 %

Tabell 3

Observera att antalet klubbar i Allsvenskan ökade år 2008 med 14,3 %, eller två klubbar till 16 klubbar.

Driftsintäkterna har år 2013 ökat med 16 mkr, eller drygt 1 %.

Noteras bör angående år 2009 att den ökningen av driftsintäkterna med 112 mkr år 2009 jämfört med år 2008 till cirka 56 mkr berodde på att BK Häcken, som arrangerar Gothia Cup, åter var i allsvenskan år 2009.

Intäkterna från driften av verksamheten (exklusive spelarförsäljningar) har för åren från och med år 2004 uppgått till 79-94 % av de totala intäkterna, och uppgår år 2013 till 94 %. Detta innebär att beroendet av spelarförsäljning, och därmed riskerna ifall dessa intäkter uteblir, minskat.

Redan vid rapporten "Analys av allsvenskans ekonomi 2009" varnades för vad försämrade förutsättningar avseende intäkter från spelarförsäljningar skulle innebära om dessa utgör, som då, cirka 15-20 % av allsvenskans intäkter. Detta var just vad som inträffade år 2010, vilket starkt påverkade de allsvenska klubbarnas ekonomier år 2010. Genom att den svenska elitlicensen har krav på det egna kapitalets storlek och de klubbar som haft möjlighet därutöver byggt upp ett eget kapital kunde klubbarna klara nedgången under år 2010 och, efter en återhämtning åren 2011 och 2012, även klara nedgången år 2013. Genom att ha ett eget kapital skapas allmänt sett ett handlingsutrymme att manövrera klubbarna i osäkra tider. Det egna kapitalet ger förutsättningar för den bromssträcka som alltid är nödvändig om kostnadsneddragningar måste genomföras.

Vid jämförelser av intäkterna från spelarförsäljningar bör man för övrigt även ta hänsyn till redovisat resultat ovan och det faktum att en stor del av kostnaderna i spelaromsättningen är ersättningsspelare för dem som sålts, varför man bör tänka lite i nettotermer vid analysen av spelaromsättningsintäkter. Se vidare sidan 16.

Tillväxttakten, här mätt som de totala intäkternas ökning, varierar mellan åren beroende av främst enstaka större spelarförsäljningar till utländska storklubbar, samt TV-avtalet år 2006 som momentant höjde intäkterna till en ny nivå, där de sedan kom att ligga fast t.o.m. år 2010.

Den totala tillväxten under de senaste tio åren har varit 102 % (de totala intäkterna år 2003 var 615 mkr), eller årligen i genomsnitt 7 % sedan år 2003.

Om man beaktar att Allsvenskan år 2008 ökade med två klubbar till 16 klubbar, blir tillväxten i snitt per klubb 77 %, eller årligen i genomsnitt 6 % sedan år 2003.

Intäktsjämförelse mellan åren 2013 och 2012, mkr

I denna jämförelse inkluderas också ränteintäkter och andra kapitalintäkter

	<u>2013</u>	<u>Andel</u>	<u>2012</u>	<u>Andel</u>	<u>Förändring</u>	<u>Förändr mkr</u>
Publik- och övr matchintäkter	264,8	21 %	243,9	19 %	+9 %	+20,9
Reklam & sponsring	345,9	27 %	372,1	29 %	-7 %	-26,2
Tips- och mediamedel	177,2	14 %	186,7	15 %	-5 %	-9,5
UEFA-spel	51,7	4 %	53,9	4 %	-4 %	-2,2
Bidrag	48,4	4 %	29,5	2 %	64 %	+18,9
Gothia Cup	60,0	5 %	75,0	6 %	-20 %	-15,0
Övriga egna arrangemang	36,7	3 %	19,2	1 %	+91 %	+17,5
Övrigt	185,1	14 %	173,5	14 %	+7 %	+11,6
* Summa drift	1.169,8	92 %	1.153,8	90 %	+1 %	+16,0
Spelarförsäljning & uthyrning	74,4	6 %	101,9	8 %	-27 %	-27,5
* Totalt exkl finans & e.o.	1.244,2	98 %	1.255,7	98 %	-1 %	-11,5
Finansiella intäkter	6,6	1 %	6,1	1 %	+8 %	+0,5
Bokslutsdisp. O övr. intäkter	6,9	1 %	10,3	1 %	-33 %	-3,4
** Totalt inkl finans. Intäkter	1.257,7	100 %	1.272,1	100 %	-1 %	-14,4

Tabell 4

Publik- och övriga matchintäkter ökade år 2013 med 20,9 mkr eller 9 % jämfört med år 2012, vilket får anses bero på de nya arenornas bättre komfort men också i kombination med att topplagen i serietabellen spelade på stora och moderna arenor. Ökning är något över ökningen av antal åskådare från 1.730.357 år EM-slutspelsåret 2012 till 1.830.374 år 2013.

I takt med att nya arenor färdigställs och befintliga arenor vidareutvecklas förbättras komforten för åskådarna som delvis efter viss tidseftersläpning upptäcker detta, vilket förbättrar förutsättningarna för ökat antal åskådare under kommande år. För vissa klubbar kan det i sammanhanget möjligen vara en fråga vilken mix av åskådarkategori man bör eftersträva utifrån ett för klubben totalekonomiskt perspektiv.

Intäkter per klubb inklusive finansiella och extraordinära intäkter 2013 och 2012 inklusive & exklusive spelarförsäljningar, mkr.

	År 2013	År 2013	År 2012	År 2012
	Intäkter inkl	Intäkter exkl	Intäkter inkl	Intäkter exkl
	<u>Spelarförsäljn</u>	<u>spelarförsäljn</u>	<u>Spelarförsäljn</u>	<u>spelarförsäljn</u>
Malmö FF	173,0	160,8	165,7	152,3
IF Elfsborg	127,2	122,7	120,1	103,6
IFK Göteborg	125,2	101,4	109,8	98,0
AIK	120,8	118,0	132,7	130,7
BK Häcken	116,2	116,0	135,5	114,1
Helsingborgs IF	87,8	85,5	117,7	114,3
IFK Norrköping	80,6	80,5	65,8	65,5
Djurgården	75,5	69,1	81,0	78,4
Kalmar FF	73,5	63,7	81,8	68,4
Östers IF	60,0	58,8	Superettan	Superettan
IF Brommapojkarna	50,9	50,9	Superettan	Superettan
Halmstads BK	45,7	41,5	Superettan	Superettan
Mjällby AIF	35,5	35,0	37,5	35,8
Åtvidabergs FF	35,4	29,3	34,8	30,5
Gefle IF FF	31,1	30,8	26,0	25,0
Syrianska FC	19,3	19,3	24,1	24,1
Örebro	Superettan	Superettan	56,4	54,0
GIF Sundsvall	Superettan	Superettan	44,3	42,5
GAIS	Superettan	Superettan	38,9	33,0
* Allsvenskan totalt	1.257,7	1.183,3	1.272,1	1.170,2

Tabell 5

Malmö FF redovisade år 2013 de högsta intäkterna med 173,0 mkr, följt av IF Elfsborg med 127,2 mkr, IFK Göteborg med 125,2 mkr och AIK med 120,8 mkr. Malmö FF var även de tidigare fem åren den klubb som hade de högsta intäkterna. Malmö FF är år 2013 även den klubb som har högst intäkter exklusive spelarförsäljningar, 160,8 mkr, och behåller även här toppositionen från åren 2010 - 2012.

Förklaringen till Malmö FF:s förhållandevis till andra allsvenska klubbar höga intäkter exklusive spelarförsäljningar är främst arenan Swedbank Stadion som skapat nya intäktsmöjligheter, men även de sportsliga framgångarna kontinuerligt under flera år med vinsten av allsvenskan år 2010 som ökade intresset för klubben, vilket även påverkade år 2011 genom deltagandet i UEFA-Champions Leaguekval och UEFA Europa League-gruppspel, samt tredjeplatsen i allsvenskan år 2012 följt av den allsvenska vinsten år 2013. Jämför dock även avsnittet nedan angående utvecklingen av matchkostnader och räntekostnader (avseende arenornas lånefinansiering), vilka också ökat för Malmö FF.

Det bör noteras att BK Häckens intäkter av Gothia Cup uppgick till 60,0 mkr år 2013 och 75,0 mkr år 2012.

Under år 2013 har skillnaderna mellan klubbarnas intäkter minskat något i förhållande till föregående år. De totala intäkterna för de fyra klubbar som hade högst intäkter år 2013 uppgick till 546,2 mkr, vilket är 43,4 % av samtliga allsvenska klubbars intäkter.

År 2012 var de totala intäkterna för de fyra klubbar som hade högst intäkter 554,0 mkr, eller 43,6 % av samtliga allsvenska klubbars intäkter.

År 2011 var de totala intäkterna för de fyra klubbar som hade högst intäkter 583,1 mkr, eller 45,2 % av samtliga allsvenska klubbars intäkter.

År 2010 var de totala intäkterna för de fyra klubbar som hade högst intäkter 478,8 mkr, eller 46,2 % av samtliga allsvenska klubbars intäkter.

Skillnaden mellan den klubb som har högst intäkter och den som har lägst intäkter ökade år 2013. Malmö FF:s redovisade totala intäkter var år 2013 nästan nio gånger högre än Syrianska FC:s redovisade totala intäkter. År 2012 var skillnaden mellan den klubb som har högst intäkter (Malmö FF) och den som har lägst intäkter (Syrianska FC) nästan sju gånger.

Man kan med ovanstående som grund också konstatera att det fortfarande är samma sex klubbar som har de högsta intäkterna. Dessa sex klubbars intäkter uppgick år 2013 till mellan 87,8 mkr och 170,0 mkr. Föregående år var spannet för dessa sex klubbar mellan 109,8 mkr och 165,7 mkr. Skillnaderna sinsemellan mellan dessa sex har således ökat. Noteras bör dock att fyra klubbar år 2013 låg i intäktsspannet mellan 116,2 mkr och 127,2 mkr, d v s ganska nära varandra.

Det bör noteras att det finns intäkter i AIK Fotboll AB:s moderföretag AIK FF uppgående till 19 mkr som inte ingår i AIK:s redovisade intäkter. Om dessa räknades med skulle AIK avancera två placeringar till en andraplats när det gäller de totala intäkterna.

Det bör också noteras att det även finns intäkter i Djurgårdens Elitfotboll AB:s moderföretag Djurgårdens IF FF uppgående till 30 mkr som inte ingår i Djurgårdens redovisade intäkter. Om dessa räknades med skulle Djurgården avancera två placeringar till en sjätteplats när det gäller de totala intäkterna.

Gefle IF FF nådde bara 31,1 mkr i intäkter inklusive spelaromsättning, men är ändå nu sedan många år en etablerad allsvensk klubb.

Hur höga intäkter som krävs för att etablera sig på riktigt inom den europeiska klubb fotbollen kan ingen med säkerhet naturligtvis svara på. Under år 2013 nådde IF Elfsborg längst av de svenska klubbarna genom sitt Europa Leaguegruppspel mot FC Red Bull Salzburg, Royal Standard de Liege och Esbjerg fB, där de dock blev utslagna. IF Elfsborg hade dessförinnan blivit utslaget av Celtic i kvalomgång 3 för plats i Champions Leagues gruppspel med uddamålet 0-1.

Sverige har nu inte haft någon deltagande klubb i Champions League sen år 2000. Förmodligen krävs det helt andra intäkter för att kunna spela på nivån Champions League. Låt oss hoppas att de senaste årens deltagande i Europa Leagues gruppspel indikerar en trend att svenska klubbars resurser kan vara tillräckliga för deltagande där.

Elitklubbarna har i sin intresseorganisation Svensk Elitfotboll (SEF) satt som mål år 2012 att fördubbla intäkterna under en femårsperiod, för att därigenom skapa bättre förutsättningar i den internationella konkurrensen. Vägen till denna dubblering känns för närvarande ganska svår.

De ideella föreningarnas skatteförutsättningar har förvisso en hämmande effekt beträffande nya typer av intäkter, men å andra sidan är ju detta inget som de båda IdrottsAB:en AIK och Djurgården behöver ta in i förutsättningarna och i dessa klubbar

avviker inte intäkterna nämnvärt från de övriga klubbarna med likartade marknadsförutsättningar.

Men kanske är det trots detta inte alltid bara pengarna som styr vilka klubbar som når de sportsliga framgångarna, utan även andra faktorer som avgör framgångarna ute på planen, även om rejäla intäkter givetvis underlättar om man vill nå sportsliga framgångar givet att allt annat i förutsättningar är lika.

Kännetecknande för klubbarna på den intäktsmässigt övre halvan är dels att de är från större städer eller regioner, där intäktpotentialen är större, t ex är två av klubbarna från Stockholmsområdet, två från Göteborg, en från Malmö, en från Helsingborg, en från Borås och en från Norrköping. Flera av dessa klubbar deltar också oftare i UEFA:s klubbtävlingar, och som en följd av detta säljer de också oftare spelare till den internationella spelarmarknaden. Dessa klubbar kan, delvis p. g. a. förutsättningar som ger möjligheter, bygga sin organisation och verksamhet för att regelbundet kunna delta i UEFA:s klubbtävlingar, samtidigt som övriga föreningar är i en annan utvecklingsfas där det mer handlar om att etablera sig som allsvenska föreningar, för att längre fram kunna höja ambitionsnivån ytterligare.

Allsvenska klubbarnas kostnader

De allsvenska klubbarnas totala kostnader uppgick år 2013 till 1.328,2 mkr, vilket var en ökning 2,4 %, från 1.296,7 mkr år 2012.

De allsvenska klubbarnas kostnader (inklusive- ränte- och andra kapitalkostnader samt exklusive extraordinära kostnader, bokslutsdispositioner och skatt) uppgick år 2013 till 1.322,3 mkr (2012: 1.293,6 mkr) vilket var en ökning med 2,2 %.

Kostnaderna ökade således mer än intäkterna, som ju minskade med 1,0 %, se vidare ovan.

Kostnadsjämförelse mellan 2013 och 2012, mkr

	<u>2013</u>	<u>Andel</u>	<u>2012</u>	<u>Andel</u>	<u>Förändring %</u>	<u>Förändring mkr</u>
Match- & träning	153,3	12 %	175,9	14 %	-12 %	-22,6
Personalkostnader	643,8	48 %	640,2	49 %	+1 %	+3,6
Administration och lokaler	109,1	8 %	95,2	7 %	+2 %	+13,9
Reklam & sponsring	89,9	7 %	99,3	8 %	-9 %	-9,4
UEFA-spel exkl. C.L.	21,0	2 %	23,6	2 %	-11 %	-2,6
Gothia Cup	50,0	4 %	63,5	5 %	-21 %	-13,5
Övriga arrangemang & övrigt	93,0	7 %	43,6	3 %	+113 %	+49,4
* Summa drift kostnader	1.160,1		1.141,3			
Spelarförvärv & -inhyring	11,6	1 %	33,0	3 %	-65 %	-21,4
Avskrivningar spelarförvärv	52,8	4 %	54,8	4 %	-4 %	-2,0
Övriga avskrivningar	51,4	4 %	34,0	3 %	+51 %	+17,4
Finansiella kostnader	46,4	3 %	30,5	2 %	+52 %	+15,9
Bokslutsdisp. & övr. kostnader	5,9	0%	3,1	0 %	+90 %	+2,8
* Totalt	1.328,2	100 %	1.296,7	100 %	+2 %	+31,5

Tabell 6

Av kostnaderna svarade klubbarnas totala personalkostnader (exklusive övergångsersättningar) under 2013 för närmare hälften med 643,8 mkr (2012: 640,2 mkr). Detta innebär en ökning av personalkostnaderna med 0,6 % jämfört med år 2012. Före elitlicensens införande mellan åren 2000 och 2001 var denna ökning närmare 17 %. Personalkostnadernas ökningstakt har bromsats sedan elitlicensens införande och var under åren 2002 – 2005 mellan 1 % och 3 %, för att åter börja öka med 6 % år 2005, hela 13 % år 2006, 19 % år 2007, 12 % år 2008 (där hänsyn dock bör tas till att antalet klubbar ökar med 14,3 %), 8,4 % år 2009, minskning 6,1 % år 2010, en ökning 5,1 % år 2011, en ökning 6,4 % år 2012 och nu alltså en ökning med 0,6 %.

Ökningen åren 2006 och 2007 beror främst av det TV-avtal som tecknades år 2006 och som skapade ökade resurser för klubbarna, vilket helt naturligt i den verksamhet inom underhållningsbranschen som den allsvenska fotbollen kan sägas vara, prioriterades att användas till ökade personalkostnader.

De balanserade utgifterna för spelarförvärv uppgår per 31 december 2013 till 68,4 mkr, vilket är en minskning jämfört med 86,3 mkr per den 31 december 2012. Detta kan jämföras med årets avskrivningar avseende balanserade utgifter för spelarförvärv, som uppgick till 52,8 mkr. Noteras bör dock återigen att olika klubbar spelar i allsvenskan olika år, varför jämförelsen av de balanserade spelarvärdena mellan åren och årets avskrivningar inte kan ge underlag för en rättvisande bild av årets investeringar. Se vidare sidan 17.

Hur stor del av de ökade personalkostnaderna som har sitt samband med spelarförvärv, i form av s.k. sign-on-fee till spelare är okänt. Det är dock rimligt att anta, att en viss del av personalkostnaderna kan härledas från sign-on-fees till spelare eller liknande uppgörelse. Hur detta förändrats i förhållande till föregående år går dock heller inte att säga.

Spelarlönernas utveckling (exkl. sociala avgifter) de åtta senaste åren framgår av uppställningen nedan.

Spelarlönernas utveckling, 2006 - 2013, mkr

	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>
Spelarlöner	204,4	248,6	267,6	282,8	260,2	265,4	293,8	286,2
Drift exkl räntor o spel.förv	708,8	831,4	955,2	1.070,0	986,6	1.066,3	1.072,8	1.219,6
Förändring spelarlöner	9,7%	21,6%	7,6%	5,7%	-6,7%	2,0%	10,7%	-2,5%
Spelarlönernas andel av drift	28,8%	29,9%	28,0%	26,4%	26,4%	24,9%	27,4%	23,4%

Tabell 7

Spelarlöner är exklusive sociala avgifter.

Under år 2013 minskade spelarlönerna exklusive sociala avgifter med 2,5 %.

Notera att i driftskostnaderna ingår ej kostnader för Gothia Cup, kostnader för spelarförvärv, avskrivningar spelarförvärv, övriga avskrivningar, finansiella kostnader, extraordinära kostnader samt bokslutsdispositioner och skatt.

Notera också att det i spelarlönerna ingår s.k. sign-on-fees till spelare, vilka ibland utbetalas i samband med att spelare tecknar kontrakt.

Observera att under år 2008 ökade antalet klubbar med 14,3 %, vilket rimligen bör innebära att antalet spelare ökade i samma storleksordning det året, och att beaktat detta den genomsnittligt kalkylerad allsvensk spelarens lön minskade under år 2008.

Spelarlönernas andel av driftskostnaderna har mellan år 2004 och år 2013 pendlat mellan 23,9 % (som lägst år 2013) och 31,2 % (som högst år 2005).

Den genomsnittligt beräknade spelarlönen

Den genomsnittliga beräknade spelarlönen uppgick till 62.109 kr/månad vid 12 månaders anställning och antaget 24 spelare i snitt per allsvensk spelartrupp (2012: 63.758 kr vid antaget 24 spelare).

Observera att s.k. sign-on fees till spelare ingår i denna kalkyl.

Personalkostnadernas andel av intäkterna

UEFA talar återkommande inför framtiden om att varje klubb borde ha som en tumregel att de totala personalkostnaderna inte ska överskrida 70 % av de totala intäkterna, för att inte riskexponeringen ska bli för stor.

Sammantaget för de allsvenska klubbarna utgjorde personalkostnaderna, inklusive UEFA-spelrelaterade ersättning, 52 % av de totala intäkterna. Spridningen var dock stor. Läget för de Allsvenska klubbarna var år 2013 enligt följande, där klubbarnas rangordnats utifrån ett finansiellt riskperspektiv där lägre andel innebär mindre finansiell risk. Vid val av finansiell risknivå enskilda år mätt på detta sätt påverkas givetvis detta beslut också av hur stort det egna kapitalet är i den enskilda klubben samt vilken verksamhetsrisk i form av risk för sämre sportliga resultat på sikt genererar lägre framtida intäkter man vill ta.

	<u>Personalkostnadernas andel av intäkterna</u>	<u>Personalkostnader, mkr</u>
BK Häcken	36 %	42,4
Malmö FF	42 %	72,2
IFK Norrköping	46 %	36,8
IF Brommapojkarna	49 %	25,1
Kalmar FF	50 %	37,1
IFK Göteborg	50 %	62,8
AIK	51 %	61,6
Östers IF	54 %	32,7
Halmstads BK	56 %	25,4
Djurgården	59 %	44,8
IF Elfsborg	60 %	76,2
Helsingborgs IF	62 %	54,5
Åtvidabergs FF	63 %	22,3
Gefle IF FF	64 %	19,9
Mjällby AIF	67 %	23,8
Syrianska FC	69 %	13,3

Tabell 8

Av ovanstående framgår att alla klubbar ligger personalkostnadernas andel av de totala intäkterna under 70 %, vilket alltså enligt UEFA är en godtagbar risknivå.

Syrianska FC som hade de högsta andelen personalkostnader i förhållande till intäkter klarade inte att under år 2013 ta tillräckligt med poäng för att kunna behålla sin plats i allsvenskan.

Kostnader per klubb 2013 och 2012 inklusive & exklusive spelarförvärv, mkr.

Kostnaderna per klubb år 2013, exklusive extraordinära kostnader, övriga kostnader samt bokslutsdispositioner och skatt, var enligt följande.

	År 2013	År 2013	År 2012	År 2012
	Kostnader inkl	Kostnader exkl	Kostnader inkl	Kostnader exkl
	<u>Spelarförvärv</u>	<u>spelarförvärv</u>	<u>spelarförvärv</u>	<u>spelarförvärv</u>
Malmö FF	172,3	161,1	179,6	164,7
IF Elfsborg	139,8	123,3	117,8	104,8
AIK	128,7	123,0	137,2	131,7
IFK Göteborg	126,1	118,2	111,7	102,6
BK Häcken	117,4	115,5	122,7	116,5
Djurgården	100,9	94,7	86,3	80,2
Helsingborgs IF	94,4	86,9	115,6	98,4
IFK Norrköping FK	83,4	83,0	62,7	62,3
Kalmar FF	79,4	77,0	82,6	80,1
Östers IF	59,6	59,4	Superettan	Superettan
IF Brommapojkarna	50,7	50,7	Superettan	Superettan
Halmstads BK	45,8	44,3	Superettan	Superettan
Åtvidabergs FF	37,3	36,7	33,1	32,0
Mjällby AIF	34,8	33,4	40,1	37,7
Gefle IF FF	31,5	30,9	29,2	29,0
Syrianska FC	20,2	19,8	24,7	24,7
Örebro	Superettan	Superettan	58,7	56,8
GIF Sundsvall	Superettan	Superettan	44,4	43,1
GAIS	Superettan	Superettan	44,2	41,2
* Allsvenskan totalt	1.322,3	1,257,9	1.293,6	1.20,58

Tabell 9

Det bör noteras att det finns kostnader uppgående till 20 mkr i AIK Fotboll AB:s moderföretag AIK FF som inte ingår i AIK:s redovisade kostnader.

På motsvarande sätt bör noteras att det finns kostnader uppgående till 33 mkr i Djurgårdens Elitfotboll AB:s moderföretag Djurgårdens IF FF som inte ingår i Djurgårdens redovisade kostnader.

För sex klubbar, uppgick de totala kostnaderna år 2013 till över 100 mkr. Den tendens till skiktning av klubbarna utifrån kostnadsnivåer som man under senare år kunnat se, på lång sikt utifrån deras olika intäktsmöjligheter, förefaller att bestå.

Noteras bör också att Gefle IF FF, som från och med säsongen 2009 är en egen juridisk person som bara driver Gefle IF:s tidigare fotbollsverksamhet, är en etablerad allsvensk klubb trots låga kostnader varje år.

Syrianska FC, som hade de lägsta kostnaderna, kom på sista plats i allsvenskan.

De allsvenska klubbarnas spelartransfers och spelarvärden

De allsvenska klubbarnas spelarförsäljningar, exklusive uthyrningar av spelare, uppgick år 2013 till 66,9 mkr (2012: 98,8 mkr).

Av de allsvenska klubbarnas totala spelarförsäljningar svarade år 2013 IFK Göteborg för 22,6 mkr, Malmö FF för 11,1 mkr och Kalmar FF för 9,6 mkr.

Under år 2013 var det 12 (2012: 11) allsvenska klubbar som balanserar sina utgifter för spelarköp.

De totala spelarköpen 2013 uppgick brutto till 45,6 mkr (2012: 54,6 mkr), varav 9,3 mkr (2012: 24,2 mkr) kostnadsförts direkt och 36,3 mkr (2012: 30,4 mkr) bokförts i balansräkningen.

Spelarförsäljningar och spelarförvärv 2005-2013, mkr

Observera endast försäljningar och förvärv, ej ut- och inhyrning.

	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>
Spelarförsäljningar	133,8	133,1	200,5	180,3	185,0	104,5	180,3	98,8	66,9
Varav till utländska klubbar	82,0	95,0	166,5	131,5	156,5	96,7	151,6	88,7	63,8
Spelarförv, dir kostn.förda	31,0	31,5	15,3	45,8	16,4	15,3	21,1	24,2	9,3
Spelarförv, balanserade	51,9	66,6	86,4	53,4	115,4	55,9	84,8	30,4	36,3
Varav förv. från utl. Klubbar	55,0	76,0	55,2	70,4	77,6	31,3	70,7	22,4	31,9

Tabell 10

Trenden att de allsvenska klubbarna är nettoexportör av spelare håller således i sig.

Var och en inser vad utlandsberoendet innebär för risker för de Allsvenska klubbarna som helhet, då intäkterna ofta är hänförliga till enstaka stora försäljningar.

De allsvenska klubbarnas roll som underleverantör av spelare till andra ligor i Europa innebär å ena sidan att det kommer in intäkter till svensk fotboll via dessa försäljningar. Å andra sidan ställer detta också stora krav på klubbarna att ständigt kunna få fram nya spelare, för att dels kunna finansiera en verksamhet med driftunderskott, dels kunna stärka klubbarna sportsligt så att svenska klubbar kan klara sig bättre i den internationella konkurrensen i UEFA Champions League och UEFA Europa League, vilket borde vara ett långsiktigt mål för i alla fall en del av klubbarna.

Balanserat värde externa spelarförvärv 2005-2013, mkr

Det totala balanserade värdet i de allsvenska klubbarnas 2013 uppgick till 68,4 mkr. De klubbar som inte balanserar spelarvärden är BK Häcken, IF Brommapojkarna, IFK Norrköping FK samt Syrianska FC. I dessa klubbar torde det således finnas dolda värden, vilket det för all del även kan finnas i övriga klubbar.

	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>
Bokfört spelarkapital	54,5	80,7	107,2	107,2	160,3	106,4	110,7	86,3	68,4
Antal fören. som bal. utg.	10	12	11	12	14	12	11	11	12

Tabell 11

Genomgående värderas, i de fall spelarvärden tas upp i balansräkningen, spelarna till anskaffningsvärde som skrivs av över spelarnas ursprungliga kontraktstid med den nya klubben, allt enligt den svenska elitlicensens redovisningsregler. De spelarvärden som aktiveras är genomgående externa spelarförvärv där den förvärvade spelarrättigheten bokförs som immateriell anläggningstillgång. Det är alltså inte fråga om att balansera kostnader för egna produkter. Observera för övrigt Årsredovisningslagens 4 Kapitel 6 §, som innebär att ideella föreningar ej kan skriva upp anläggningstillgångars värde. Såväl värderings- som avskrivningsprinciper, som är enligt Svenska Fotbollförbundets Anvisningar till Elitlicensens ekonomikriterier, följer för övrigt även internationell praxis.

Klubbar som balanserar utgifter för spelarförvärv

	<u>Balanserat värde 2013, mkr</u>	<u>Balanserat värde 2012, mkr</u>
Malmö FF	18,1	15,2
IFK Göteborg	13,5	12,5
AIK	9,6	11,3
IF Elfsborg	8,1	19,1
Kalmar FF	6,7	3,6
Djurgården	5,7	8,7
Helsingborgs IF	4,0	10,8
Halmstads BK	1,8	Superettan
Åtvidabergs FF	0,5	1,1
Mjällby AIF	0,2	0,0
Gefle IF FF	0,1	0,5
Östers IF	0,1	Superettan
GAIS	Superettan	8,2
Örebro	Superettan	3,3
* Totalt	68,4	86,3

Tabell 12

Allsvenska klubbarnas egna kapital och soliditet

De allsvenska klubbarna redovisade den sista december 2013 ett samlat eget kapital uppgående till 279,4 mkr (2012: 321,7 mkr).

Detta motsvarade en soliditet uppgående till 14 % (2012: 17 %).

	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>
Eget kapital, mkr	194,5	283,3	306,7	365,1	268,2	353,7	321,7	279,4
Soliditet	29 %	36 %	39 %	32 %	27 %	30 %	17 %	14 %
Antal klubbar med pos eller noll EK	14	14	16	16	16	15	13	15

Tabell 13

Den för de allsvenska klubbarna sammantagna balansomslutningen har år 2013 ökat till 2.045 mkr från 1.932 mkr år 2012. De fem, via dotterbolag, arenaägarna Malmö FF, Kalmar FF, IF Elfsborg, IFK Norrköping FK och Östers IF utmärker sig tydligt beträffande det totala kapitalets storlek.

	Eget kapital, mkr	Totalt kapital, mkr	Soliditet	Elitlicenskonsekvens
Malmö FF	+86,4	581,7	15 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
Kalmar FF	+57,0	303,6	19 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
BK Häcken 1, 2)	+56,8	74,7	78 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
IF Elfsborg	+18,8	221,1	9 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
IFK Göteborg	+24,0	94,5	25 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
AIK	+17,2	75,5	23 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
IFK Norrköping FK 1)	+8,8	344,6	3 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
Helsingborgs IF	+5,9	35,7	16 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
Gefle IF FF	+1,5	7,1	22 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
Djurgården	+1,3	31,5	4 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
IF Brommapojkarna 1)	+1,2	7,5	15 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
Åtvidabergs FF	+0,8	8,0	10 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
Östers IF	+0,5	207,9	0 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
Halmstads BK	+0,1	38,5	0 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
Mjällby AIF	+0,0	7,8	0 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
Syrianska FC 1)	-0,9	5,4	Negativ	Handlingsplan godkänd i Licensnämnden Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2015
* Totalt	+279,4	2.045,1	14 %	

1) Balanserar ej spelarvärden

2) Eget kapital exklusive fonder 1,2 mkr.

Tabell 14

Noteras bör att det egna kapitalet för AIK FF-koncernen uppgår till +12,3 mkr (inklusive minoritetsandel 15,4 mkr) och för Djurgårdens IF FF-koncernen uppgår till +10,2 mkr (inklusive försumbar minoritetsandel).

Elitlicensens regler i korthet

På Förbundsmötet i mars 1999 beslutades att införa en svensk elitlicens för spel i Allsvenskan och Superettan. Denna licens trädde i kraft från och med år 2002, och baserades första gången på boksluten år 2001, varvid licenser för säsongen 2003 behandlades, och beviljades.

Årsredovisningarna för 2013 är således utgångspunkten vid Licensnämndens elitlicensbehandlingar inför säsongen 2015.

För att få elitlicens får man inte ha negativt eget kapital.

Om en klubb inte uppnår att ha noll eller positivt eget kapital skall i första hand en handlingsplan upprättas angående hur man under året skall uppnå minst noll i eget kapital. Första gången detta skedde var således avseende 2001 års bokslut hur man under år 2002 skulle uppnå minst noll i eget kapital.

Om handlingsplanen är uppenbart orealistisk avkrävs klubben att senast den 1/10 inlämna ett periodiserat bokslut per den 31/8. Om även detta visar negativt eget kapital sker degradering nästföljande år. Formellt beslut angående detta fattas av Representantskapsmötet i november. Något sådant aktuellt fall finns inte inför Representantskapsmötet i november 2014. Jämför ovan sammanställningen över föreningarnas egna kapital per den 31 december 2013.

Följer klubben en godkänd handlingsplan så att man uppnår minst noll i eget kapital vid närmast efterföljande årsbokslut så har klubben uppfyllt kriteriet för det egna kapitalets storlek vid licenssprövningen inför nästkommande säsong. Vid första tillfället avseende årsbokslutet år 2002, då positivt eller noll i eget kapital gav licens för säsongen 2004.

Om klubben inte klarar att följa handlingsplanen och vid nästkommande årsbokslut fortfarande har negativt eget kapital åläggs föreningen att upprätta ett periodiserat bokslut per den 31 augusti och inlämna denna senast den 1 oktober. Om detta periodiserade bokslut visar negativt eget kapital och särskilda skäl inte finns för undantag så sker degradering en division inför nästkommande säsong. Beslut om detta fattas av vid Representantskapsmötet i november. Jämför ovan sammanställningen över föreningarnas egna kapital per den 31 december 2013.

De två ytterligare ekonomiska krav för elitlicens som finns är att det dels per den 31 augusti inte får finnas några förfallna skulder avseende skatter och allmänna avgifter, skulder till SvFF, SDF eller annan medlemsklubb som inte kan kvittas mot fordringar, dels att styrelsen skall intyga att klubben har ekonomiska förutsättningar att driva verksamheten nästkommande år. Om skulder av angivet slag är förfallna detta datum och/eller styrelsen inte kan intyga att klubben har förutsättningar för fortsatt drift nästkommande år ska elitlicens för nästkommande år inte beviljas.

Licenssökande kan få negativt beslut i Licensnämnden prövat i Appellationsnämnden.

Elitlicens erhålles för ett år i taget.

Se vidare Reglemente för Elitlicensen med Anvisningar till Elitlicensens ekonomikriterier på Svenska Fotbollförbundets hemsida <http://fogis.se/medieservice/dokumentbank/ekonomi/>.

Allsvenska klubbarnas egna kapital och redovisade resultat 2013

		<u>Eget kapital, mkr</u>	<u>Resultat, mkr</u>
Malmö FF		+86,4	-2,5
Kalmar FF		+57,0	-5,9
BK Häcken	1, 2)	+56,8	-1,2
IFK Göteborg		+24,0	-3,3
IF Elfsborg		+18,8	-12,8
AIK		+17,2	-7,9
IFK Norrköping FK	1)	+8,8	-2,4
Helsingborgs IF		+5,9	-6,7
Gefle IF FF		+1,5	-0,4
Djurgården		+1,3	-25,4
IF Brommapojkarna	1)	+1,2	+0,2
Åtvidabergs FF		+0,8	-1,9
Östers IF		+0,5	+0,3
Halmstads BK		+0,1	-0,3
Mjällby AIF		+0,0	+0,7
Syrianska FC	1)	-0,9	-1,0
* Totalt		+279,4	-70,5

1) Balanserar ej spelarvärden

2) Eget kapital exklusive fonder 1,2 mkr.

Tabell 15

En av totalt sexton klubbar redovisar negativt eget kapital den 31 december 2013.

Tretton klubbar redovisade negativt resultat år 2013; Malmö FF, Kalmar FF, BK Häcken, IFK Göteborg, IF Elfsborg, AIK, IFK Norrköping FK, Helsingborgs IF, Gefle IF FF, Djurgården, Åtvidabergs FF, Halmstads BK och Syrianska FC.

I föregående års analys av Allsvenska klubbarnas ekonomi 2012 varnades för Mjällby AIF kunde få ett ekonomiskt besvärligt och i första hand för att uppfylla den av Licensnämnden godkända handlingsplanen för att uppnå noll eller positivt eget kapital vid innevarande års utgång. Föreningen har under år 2013 glädjande nog klarat att återställa det egna kapitalet till strax över noll.

Situationen för Djurgården ser åter igen mycket besvärlig ut.

Efter att år 2012 redovisat ett underskott -5,3 mkr är underskottet år 2013 nu -25,4 mkr, vilket åter är i nivå med underskotten åren 2010; -32,8 mkr och 2011; -22,9 mkr.

Djurgården förefaller återigen vara helt beroende av kapitalstarka medlemmars välvilja, vilket kan vara långsiktigt mycket riskabelt.

Allsvenska klubbarnas konsolideringsgrad 2013.

Genom att ställa klubbarnas eget kapital i förhållande till de totala personalkostnaderna kan klubbarnas konsolideringsgrad beräknas. Denna visar hur sårbar en klubb är om intäkterna minskar och kostnaderna för den viktigaste tillgången, personalen, tvingas finansieras av det egna kapitalet. En hög konsolideringsgrad innebär en låg sårbarhet vid intäktsbortfall, och omvänt en låg konsolideringsgrad innebär en hög sårbarhet vid intäktsbortfall.

En tumregel, som t ex Riksidrottsförbundets specialförbund, bland annat Svenska Fotbollförbundet verkar efter, är att det egna kapitalet bör kunna täcka minst ett halvårs personalkostnader. Detta innebär i så fall att konsolideringsgraden borde vara omkring 50 %.

		<u>Konsolideringsgrad</u>
Kalmar FF		153 %
BK Häcken	1, 2)	134 %
Malmö FF		120 %
IFK Göteborg		38 %
AIK		28 %
IF Elfsborg		25 %
IFK Norrköping FK	1)	24 %
Helsingborgs IF		11 %
Gefle IF FF		8 %
IF Brommapojkarna	1)	5 %
Åtvidabergs FF		4 %
Djurgården		3 %
Östers IF		2 %
Halmstads BK		0 %
Mjällby AIF		0 %
Syrianska FC	1)	Negativ
* Totalt		43 %

1) Balanserar ej spelarvärden

2) Eget kapital exklusive fonder 1,2 mkr.

Tabell 16

För endast tre klubbar var konsolideringsgraden således över 50 %, vilket är en försämring med två klubbar jämfört med år 2012.

Av de fyra klubbarna med lägst konsolideringsgrad klarade inte två av att ta tillräckligt med poäng för att kunna behålla sin allsvenska position.

En av dessa fyra klubbar balanserar dock inte spelarvärden, varför det kan antas finnas dolda värden i den klubben.

Allmänt kan naturligtvis inte klubben med negativt eget kapital bedriva verksamheten på samma sätt år 2014 som under år 2013, förutsatt att de inte kan göra större spelarförsäljningar, andra försäljningar av anläggningstillgångar eller lita på större kapitaltillskott.

För en del klubbar kan det dock finnas dolda värden i balansräkningen i form av möjligheter att avyttra spelare till övergångssummor som överskrider de i balansräkningen upptagna värdena, vilket givetvis måste beaktas innan man drar några alltför snabba slutsatser. Dock innebär sådana försäljningar i normalfallet att klubbens sportsliga slagstyrka försvagas.

Allsvenska klubbarnas balanslikviditet och likvida medel 2013.

Klubbarnas likviditet mätt dels som balanslikviditet (omsättningstillgångar/kortfristiga skulder), dels likvida medel inklusive kortfristiga placeringar var följande per 31 december 2013. Den för Allsvenskan totala balanslikviditeten uppgick till 1,1 (2012: 1,2), och de samlade likvida medlen uppgick till 206,9 mkr (2012: 201,7). Som nyckeltal brukar man säga att balanslikviditeten bör vara minst kring 1,0. En god balanslikviditet anses vara mellan 1,20 och 1,50.

	<u>Balanslikviditet</u>	<u>Likvida medel, mkr</u>
BK Häcken	4,4	70,5
Kalmar FF	3,3	39,5
Gefle IF FF	1,5	1,8
Östers IF	1,4	5,5
IFK Norrköping FK	1,3	16,6
AIK	1,2	24,2
IF Elfsborg	1,1	6,7
IF Brommapojkarna	1,1	3,3
Halmstads BK	1,1	1,2
Åtvidabergs FF	1,1	0,2
IFK Göteborg	1,0	9,5
Syrianska FC	1,0	0,4
Mjällby AIF	1,0	0,0
Helsingborgs IF	0,8	4,2
Malmö FF	0,6	18,6
Djurgården	0,5	4,7

Tabell17

Av ovanstående inses att främst Djurgården och Mjällby AIF bör ha haft en likviditetsmässigt besvärlig början av år 2014.

Samband mellan klubbarnas kostnader och tabellposition

Jämför kostnaderna per klubb tidigare i denna rapport, varvid här avses totala kostnader inklusive spelarförvärv.

	<u>Rangordning efter kostnader</u>	<u>Tabellposition</u>
Malmö FF	1	1
IF Elfsborg	2	6
AIK	3	2
IFK Göteborg	4	3
BK Häcken	5	10
Djurgården	6	7
Helsingborgs IF	7	5
IFK Norrköping FK	8	9
Kalmar FF	9	4
Östers IF	10	15
IF Brommapojkarna	11	13
Halmstads BK	12	14
Åtvidabergs FF	13	8
Mjällby AIF	14	11
Gefle IF FF	15	12
Syrianska FC	16	16

Tabell 18

Slutsatsen av ovanstående är att det för detta år bara råder ett klart samband mellan rangordning utifrån årets kostnader och årets tabellposition för Malmö FF och Syrianska FC.

För sju av klubbarna var skillnaden mellan ranking efter kostnader och tabellposition endast en eller två positioner, nämligen för AIK, Helsingborgs IF, IFK Göteborg, Djurgården, IFK Norrköping FK, Halmstads BK och IF Brommapojkarna.

IF Elfsborg och Östers IF lyckades inte att uppnå den tabellposition som man skulle kunna tänka sig utifrån nedlagda kostnader.

Desto nöjdare är man säkert i Kalmar FF som hade niondeplats i kostnadsranking, och i Åtvidabergs FF som båda utmärker sig med en tabellposition som är väsentligt högre än kostnadsrankingens position, och därmed kan sägas vara högpresterande.

Noteras bör att BK Häckens kostnader för Gothia Cup uppgår till 50,0 mkr, om dessa exkluderas blir klubbens kostnadsranking 9, vilket gör BK Häcken till ytterligare en klubb med liten skillnad i ranking utifrån kostnader och tabellposition.

En förklaring till att nedlagda kostnader inte alltid har ett samband med tabellpositionen kan dels vara det ideella arbetet från såväl ledare och andra funktionärer som kan vara betydande, dels det faktum att det faktiskt är ute på planen som spelet om poängerna avgörs, och där är det mycket som skall stämma för att vinna en match, där vissa lag kan komma in i goda och dåliga cirklar enstaka år. Pengarna är inte allt, och det är ju just det som gör fotbollen så intressant.

Bolagiseringstrender

Under de senaste årtiondet har utvecklingen gått mot en högre grad av bolagisering av delar av verksamheter, och i vissa fall hela verksamheten.

Syftet med bolagiseringarna kan vara olika. Det vanligast förekommande syftet torde vara att genom bolagisering i en eller annan form få ett riskkapital tillgängligt för att kunna utveckla verksamheten. Detta kan vanligen ske i form av riskkapitalbolag som fungerar som finansieringsbolag vid föreningarnas finansiering av spelarförvärv. Genom detta kan såväl kapital anskaffas för att stärka föreningen sportsligt som ekonomisk risk förknippad med spelarförvärv minskas i föreningen.

Andra bolagiseringsmodeller finns dock. IFK Göteborg äger ett marknadsbolag, IFK Göteborg Promotion AB, som bedriver merchandiseförsäljning knutet till föreningen, Helsingborgs IF äger ett marknadsbolag HIF Service AB som bedriver försäljning av reklam, souvenirer och andra marknadsaktiviteter kopplat till föreningen, och Malmö FF äger ett eventbolag MFF Event AB som bedriver försäljning av föreningens event i arenan.

Ett sätt att bolagisera är att elitfotbollsverksamheten i sin helhet läggs i bolagsform, i ett s.k. IdrottsAB. I denna rapport är det bara AIK Fotboll AB, Djurgårdens Elitfotboll av allsvenska klubbar som år 2013 bedrev elitfotbollsverksamheten i bolagsform. En sådan bolagisering borde också kunna leda till att nya intäkter kan skapas, genom t ex bättre tillvaratagande av klubbarnas varumärken kommersiellt, då detta bl.a. lättare kan hanteras skattemässigt i bolagsform.

Därutöver finns exempel på andra typer av bolag som är kopplade till de allsvenska föreningarna. Detta kan främst vara bolag som äger en arena, såsom IF Elfsborg som helägar Borås Arena AB, Kalmar FF som äger Kalmar Fastighets AB (via Kalmar Event AB) och IFK Norrköping FK som äger 59 % av IFK Norrköping Idrottspark AB och Malmö FF som äger 75 % av Fotbollstadion i Malmö AB, samt Östers IF som äger 100 % av Östers Arena AB som äger 100 % av Fotbollsfastigheter i Växjö AB.

Även andra former av konstellationer mellan förening och bolag förekommer. Denna förteckning gör inte anspråk på att vara fullständig.

Det verkar nu vara ett naturligt inslag i många föreningar att man söker efter former för samverkan mellan ideell förening och bolag. Det är dock ingen garanti för sportslig framgång. Det är på planen matcherna avgörs.

Samverkan mellan ideell förening och bolag är betraktat utifrån ett längre tids-perspektiv en ganska ny företeelse inom den svenska fotbollsporten. Kanske har man inte ännu hittat den optimala formen för samverkan, utifrån dels kapitalbehov och möjligheter att kommersialisera klubbarnas varumärken för att öka intäkterna, och dels ta tillvara medlemmarnas engagemang för klubben.

Eventuella kommande förändrade förutsättningar inom skatteområdet för ideella föreningar kan komma att kunna driva på utvecklingen mot en högre grad av bolagisering av elitverksamheten, beroende av regler och dess tillämpningar avseende såväl när beskattning ska ske samt vilka avdragsmöjligheter som då kan finnas för den ideella föreningen.

Översiktlig internationell jämförelse år 2012

UEFA har sedan säsongen 2004/2005 ett licenssystem för att få delta i UEFA:s klubb tävlingar. Kriterierna i detta licenssystem omfattar, förutom finansiella kriterier, sportsliga kriterier (ungdomsverksamhet, medicinsk undersökningar av spelare m.m.), anläggningskriterier (matcharena och träningsförhållanden), personal & administrationskriterier (att vissa nyckelbefattningshavare finns och att dessa har viss angiven kompetens m m) samt juridiska kriterier. Licenskriterierna ställer omfattande kvalitetskrav på klubbarna, som om de uppfylls höjer kvalitén i deras verksamhet.

I samband med denna licensprövning samlar UEFA också in viss information från alla nationsförbund, bl.a. Svenska Fotbollförbundet, för att med detta som underlag få en överblick över ekonomin i Europas toppfotboll.

UEFA har på förfrågan bidragit med följande information avseende år 2012. Det är det kluster av nationsförbund som UEFA klassificerar som jämförbara utifrån den information för benchmarking som UEFA samlar in från de europeiska klubbarna. Genom detta kan man göra vissa jämförelser mellan Allsvenskan och andra Europeiska ligor som verkar under likartade förutsättningar.

Intäkter per klubb år 2012 inom de olika ligorna

Som intäkter definieras samtliga intäkter förutom intäkter från spelaromsättning och kapital.

Dessa ser för de förstadivisioner som har intäkter mest närliggande Allsvenskans intäkter ut enligt följande.

	Intäkter/klubb, MEuro		UEFA-Ranking	Invånare,
	2012	2011	2013/2014	Miljoner
Belgien	16	14	10	10
Österrike	15	15	14	8
Danmark	13	12	19	5
Norge	11	11	26	5
Skottland	10	15	23	5
Grekland	10	11	12	11
Sverige	8	8	24	9
Kazakstan	8	4	34	15
Polen	6	6	21	39
Rumänien	6	5	16	22

Tabell 19

De allsvenska klubbarnas genomsnittliga intäkter är således väsentligt under klubbarna i länder som Belgien, Österrike, Danmark, Norge och Skottland, vilka alla är länder som har ett antal invånare som är jämförbara med Sverige.

De totala intäkterna behöver således fördubblas för att nå nivån i de belgiska och österrikiska toppdivisionerna, och därmed en UEFA-ranking kring 15.

Noteras bör möjligen att det för nästan alla av dessa länder råder en större genomsnittlig befolkningstäthet än i Sverige, vilket kan påverka marknadspotentialen för den enskilda klubben.

Man bör också vid denna jämförelse notera att det i vissa ligor är ett fåtal storklubbar som står för en stor del av intäkterna. Det är dessa klubbar som sen deltar i UEFA:s

klubb tävlingar och där skapar positionen på UEFA-rankingen. Även i andra ligor där de genomsnittliga inkomsterna per klubb är lägre än de allsvenska klubbarnas genomsnittliga intäkter, kan detta förklara dessa länders högre UEFA-ranking.

Olika penningvärden i olika länder kan också vara en bidragande faktor vid förklaringen av att de svenska klubbarnas UEFA-ranking är sämre än rankingen utifrån genomsnittliga intäkter per klubb.

En slutsats skulle annars kunna vara att de svenska klubbarna presterar ungefär vad man kan förvänta sig utifrån de resurser de har att förfoga över, och att de svenska klubbarna sannolikt minst måste fördubbla sina intäkter för att nå en UEFA-ranking kring plats 15.

Intäkternas beståndsdelar år 2012 inom de olika ligorna

Som intäkter definieras samtliga intäkter förutom intäkter från spelaromsättning, och kapital.

Intäktsslagen definieras enligt följande.

Matchintäkter: Entréavgifter av olika slag, medlemsavgifter, övrigt vid matcher.

Sponsring & reklam: All form av försäljning reklamutrymmen och sponsring.

Sändningsrättigheter: All form av sändningsrättigheter TV, radio och övriga medier.

UEFA-ersättningar: Ersättningar för deltagande lag samt solidaritetsmedel för utveckling av ungdomsfotboll vid alla klubbar i förstadivisionerna.

Övrigt kommersiellt: Souvenirförsäljning, deltagaravgifter ej A.-lagsmatcher, övrigt kommersiellt.

Övriga driftsintäkter: Bidrag, gåvor, icke fotbollsrelaterade intäkter, samt övrigt.

Intäkternas fördelning av olika intäktsslag var år 2012 enligt följande för de förstadivisioner som enligt UEFA är de med Allsvenskan mest jämförbara.

	<u>Matchintäkter</u>	<u>Sponsring & reklam</u>	<u>Sändnings- rättigheter</u>	<u>UEFA-ers</u>	<u>Övrigt kommersiellt</u>	<u>Övriga drifts- intäkter</u>
Belgien	27 %	16 %	19 %	8 %	7 %	23 %
Österrike	16 %	57 %	8 %	5 %	4 %	8 %
Danmark	7 %	31 %	18 %	14 %	15 %	15 %
Norge	21 %	39 %	12 %	4 %	14 %	10 %
Skottland	41 %	13 %	16 %	2 %	24 %	5 %
Grekland	21 %	24 %	19 %	21 %	3 %	13 %
Sverige	23 %	32 %	13 %	5 %	16 %	11 %
Kazakstan	0 %	19 %	0 %	1 %	0 %	80 %
Polen	15 %	40 %	22 %	4 %	9 %	10 %
Rumänien	6 %	25 %	23 %	32 %	2 %	13 %

Tabell 19

Av ovanstående kan man dra slutsatsen att spridningen av intäkternas andelar mellan intäktsslag inte avviker dramatiskt mellan de allsvenska klubbarna och de övriga jämförbara ligornas klubbar.

De kazakstanska klubbarnas övriga driftsintäkter avser statliga bidrag och gåvor.

De belgiska klubbarnas övriga driftsintäkter avser statliga bidrag/rabatter.

Viss felrapporteringar kan för övrigt inte helt uteslutas, men en hygglig översikt ges ändå hur intäktsmixen ser ut i olika länders klubbar.

Belgien, vars klubbar har UEFA-rankingen 10, har en förhållandevis balanserad mix av intäkter.

Österrike, vars klubbar har UEFA-rankingen 14, skapar hela 57 % av intäkterna från sponsring och reklam. Det skulle förstås vara intressant att veta hur deras koncept för detta ser ut och hur de arbetar med dessa frågor.

Intäkternas spridning inom ligorna

Intäkternas spridning inom ligorna kan mätas genom att se hur många klubbar som finns inom olika intäktsintervall för respektive förstadivision, samt hur stor snittintäkten är för de fyra klubbarna med topplacering inom respektive förstadivision.

För de enligt UEFA jämförbara ligorna enligt föregående avsnitt, är intäkternas spridning respektive den genomsnittliga intäkten för de fyra toppklubbarna enligt följande.

	Antal klubbar 2012 i förstadivisionen med intäkter				Topp 4 i snitt	
	>50 MEuro	20-50 MEuro	10-20 MEuro	5-10 MEuro	<5 MEuro	MEuro
Belgien	0	4	3	6	3	38
Grekland	1	2	1	1	11	33
Österrike	1	1	3	4	1	28
Danmark	0	3	1	7	1	25
Skottland	1	0	1	6	4	22
Norge	0	1	7	8	0	18
Sverige	0	0	7	3	6	15
Rumänien	0	1	1	6	10	14
Kazakstan	0	1	2	4	5	14
Polen	0	0	2	4	10	11

Tabell 20

För Allsvenskan kan konstateras att ingen klubb fanns i intervallen över 20 MEuro, vilket är ett förhållande som det bara den polska förstadivisionen som uppvisar.

För Allsvenskan kan också konstateras att en fördubbling av den genomsnittliga intäkten för de fyra toppklubbarna inte räcker för att komma ekonomiskt ikapp toppklubbarna i Belgien och Grekland.

Spridningen av intäkterna förefaller utifrån ovanstående således vara mindre inom Allsvenskan än inom de övriga jämförbara ligorna.

Det egna kapitalet och soliditeten hos klubbarna i de jämförbara högsta ligorna

Vid beräkningen av det egna kapitalet inkluderar UEFA avsättningar och obeskattade reserver.

För klubbarna i förstadivisionerna i med Sverige jämförbara länder var läget 2012 enligt följande.

	<u>Antal klubbar med</u> <u>negativt eget kapital</u>		<u>Genomsittlig</u> <u>Soliditet</u>	<u>UEFA-</u> <u>ranking</u>
Polen	12	av 16	-59 %	21
Rumänien	10	av 18	-90 %	16
Grekland	8	av 16	-39 %	12
Österrike	6	av 10	77 %	14
Kazakstan	6	av 12	62 %	34
Skottland	4	av 12	24 %	23
Danmark	2	av 12	35 %	19
Belgien	2	av 16	39 %	10
Sverige	3	av 16	20 %	24
Norge	1	av 16	26 %	26

Tabell 21

Av ovanstående kan man dra följande slutsatser.

Många av klubbarna i Polen, Rumänien och Grekland har stora ekonomiska problem. I ligor med högre UEFA-ranking, såsom Rumänien, Grekland och Österrike, finns många klubbar med finansiella problem. Detta kan bero på att klubbarna gjort sportsliga satsningar. UEFA:s nyligen introducerade break-even-system, som i korthet går ut på att klubbarna måste kunna klara sig på sina naturliga egna intäkter, kan innebära att satsningarna i dessa klubbar inte kan fortsätta som idag.

Det förefaller som att det är stor spridning beträffande finansiell styrka inom den österrikiska förstadivisionen. Ett antal mindre klubbar förefaller ha negativt eget kapital, vilket vägs upp av att storklubbarna har en stark finansiell ställning så att den samlade soliditeten uppgår till hela 77 %.

Den samlade soliditeten för de allsvenska klubbarna (20 %) är vid denna jämförelse något låg. De senaste årens arenabyggen som ingår i koncernredovisningarna hos berörda klubbar, och som till stor del lånefinansierats, har försämrats soliditeten för de allsvenska klubbarna. På lång sikt kan dessa anläggningsinnehav i vissa fall möjligen komma att innebära dolda värden.

Läget för de allsvenska klubbarna är, tack vare införandet av elitlicensen redan år 2002, under god kontroll. Möjligen kanske soliditeten är på en rimlig nivå sammantaget för de allsvenska klubbarna, men den känns kanske lite låg. En för hög soliditet är ju dock heller inte bra, för då använder man ju inte resurserna för att utveckla verksamheten. Och det är ju det som är särarten för ideella föreningar – att målet är kvalitén på verksamheten och medlet resurserna i form av pengar, människor m.m.